СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРКЕСТРОВА ПРАКТИКА
(«Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)»

Інформація про освітню програму	
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво
Профілізація	Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В5 Музичне мистецтво
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Плужніков Віктор Миколайович
Посада	Доцент кафедри оркестрових інструментів ХДАК
Науковий ступінь, вчене та/або почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
Профіль викладача	https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/
e-mail	viktor_pluzhnikov@xdak.ukr.education
Інформація про навчальну дисципліну	
Статус навчальної дисципліни	Обов’язкова
Курс	1,2
Семестр	1,2,3
Обсяг навчальної дисципліни *(в кредитах ЄКТС/ в годинах)*	**9 кредитів ЄКТС (270 годин).** **Для денної форми навчання:** Аудиторна робота — 84 години, із них: практичні заняття — 84 години.

	Самостійна робота — 186 годин. **Для заочної форми навчання:** Аудиторна робота — 24 години, із них: практичні заняття — 24 години. Самостійна робота — 246 годин.
Мова викладання	українська
Пререквізити	Опанування освітнього компонента «Оркестрова практика» ґрунтується на знаннях, уміннях і навичках, набутих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, та міждисциплінарних зв'язках з освітнім компонентом «Виконавська майстерність» і освітнім компонентом "Джазовий ансамбль" з професійної підготовки за фаховою профілізацією «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)». Необхідними передумовами є володіння основами музично-теоретичного та художньо-виконавського аналізу, навичками читання оркестрових партій і партитур, інструментального й ансамблевого виконавства, розуміння жанрово-стильових особливостей естрадної та джазової музики, основ джазового фразування, метроритмічної організації та ансамблевої взаємодії, а також готовність до участі в колективному репетиційному й концертному процесах.
Постреквізити	Результати опанування освітнього компонента «Оркестрова практика» сприяють удосконаленню професійної виконавської майстерності у сфері естрадного та джазового мистецтва, розвитку навичок ансамблевої взаємодії, репетиційної дисципліни, метроритмічної узгодженості, відчуття свінгу й груву, темброво-динамічного балансу та художньої інтерпретації естрадно-джазового оркестрового репертуару. Набуті компетентності поглиблюються та застосовуються під час опанування освітніх компонентів «Практика за фахом» і «Педагогічна практика». Сформовані професійні компетентності забезпечують готовність до підсумкової атестації, самостійної концертно-виконавської діяльності у складі естрадних і джазових оркестрів та ансамблів, реалізації творчих проєктів, а також подальшого професійного розвитку й продовження навчання на третьому (освітньо-науковому або освітньо-творчому) рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії або доктора мистецтва відповідно.
Анотація	«Оркестрова практика» є обов'язковим освітнім компонентом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», фаховою профілізацією «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)». Зміст освітнього компонента спрямований на вдосконалення професійної виконавської майстерності та формування компетентностей, необхідних для творчої діяльності у складі естрадних і джазових оркестрів різних інструментальних

	складів. Передбачено опанування оркестрового репертуару різних жанрів і стилів, розвиток навичок самостійної підготовки оркестрових партій, удосконалення інструментальної техніки, культури звуковидобування, метроритмічної точності, джазової артикуляції, фразування, відчуття свінгу й груву, темброво-динамічного балансу та ансамблевої злагодженості. Особлива увага приділяється розвитку ансамблевого й імпровізаційного мислення, здатності до професійної взаємодії з диригентом, ритм-секцією та іншими учасниками оркестру, виконанню сольних і акомпанувальних партій, супроводу вокалістів та інструменталістів, формуванню навичок репетиційної роботи, художньо-інтерпретаційної самостійності та готовності до концертно-виконавської діяльності.
Мета	Отримання практичних і теоретичних знань, необхідних для професійної організаційної, творчої, виконавської та виховної роботи в оркестровому класі та подальше удосконалення практичних навичок, професійних умінь, виконавської майстерності, необхідних диригенту, керівнику оркестрового колективу, артисту оркестру у майбутній творчій діяльності.
Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. СК 10. Здатність до професійного саморозвитку та вдосконалення виконавської, педагогічної та дослідницької майстерності
Програмні результати навчання	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному

	процесах. РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
Тематичний зміст навчальної дисципліни	1. Твори західно-європейських композиторів 2. Твори українських композиторів 3. Твори-акомпанементи з солістами-вокалістами або інструменталістами
Види занять	Практичні заняття Самотсійна робота
Методи навчання	Словесні методи: пояснення, інструктаж, бесіда, обговорення художньо-виконавських завдань. Наочні методи: виконавська демонстрація, ілюстрування технічних прийомів, аналіз нотного тексту оркестрових партій і партитур, прослуховування та аналіз аудіозаписів. Практичні методи: самостійне опрацювання оркестрових партій, групові та загальнооркестрові репетиції, відпрацювання інтонаційної, метроритмічної, артикуляційної та темброво-динамічної узгодженості, контрольні прослуховування. Методи творчої та самостійної роботи: художньо-виконавський аналіз оркестрового репертуару, пошук інтерпретаційних рішень, самостійна підготовка музичного матеріалу, самоаналіз результатів виконавської діяльності.
Форми та методи оцінювання	Поточний контроль здійснюється шляхом перевірки індивідуальної підготовки оркестрових партій, оцінювання роботи здобувача на практичних заняттях і репетиціях, контрольних прослуховувань, аналізу результатів самостійної роботи та виконавської взаємодії у складі естрадного або джазового оркестру. Особлива увага приділяється метроритмічній точності, жанрово-стильовій відповідності виконання, володінню свінговою пульсацією, грувом, джазовим фразуванням, ансамблевій узгодженості та взаємодії з ритм-секцією і солістами відповідно до виконуваного репертуару. Семестровий контроль — залік у 1-му, 2-му та 3-му семестрах. Підсумкова оцінка визначається за результатами накопичувального оцінювання всіх передбачених робочою

	програмою видів навчальної діяльності протягом відповідного семестру.
Система та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Оркестрова практика» за фаховою профілізацією «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)» здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури» та Положення «Про проведення заліково-екзаменаційної сесії у Харківській державній академії культури». Підсумкова оцінка за кожний семестр формується за результатами виконання практичних завдань, самостійної підготовки оркестрових партій, опанування естрадного та джазового репертуару, роботи під час репетицій, рівня художньо-технічної виконавської майстерності, жанрово-стильової відповідності виконання та ансамблевої взаємодії у складі оркестрового колективу. Враховуються метроритмічна точність, володіння свінговою пульсацією, грувом, характерною артикуляцією та фразуванням, узгодженість із ритм-секцією і солістами відповідно до специфіки виконуваного репертуару. Форма семестрового контролю — залік у 1-му, 2-му та 3-му семестрах. Мінімальна кількість балів для отримання заліку — 60. Деталізовані критерії оцінювання та розподіл балів наведено в додатку 1.
Особливості та політики навчальної дисципліни	Умовами опанування навчальної дисципліни «ОРКЕСТРОВА ПРАКТИКА» є: - систематичне виконання поставлених завдань; - дотримання Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); - дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; Кодекс академічної доброчесності ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); - запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – (Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf; - вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) - визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання,здобутих шляхом неформальної та/або інформальної

	освіти у ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf).
Правила етичного використання штучного інтелекту	Принципи відповідального та етичного використання ШІ в академічній діяльності учасників освітнього процесу ХДАК визначено в Положенні про використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі, науковій та мистецькій діяльності ХДАК: https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_shi_26.pdf. У процесі освоєння навчального курсу дозволяється використання ШІ як допоміжного ресурсу під час аналізу даних, проведення дискусій, обговорення ідей, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу, автоматизованої перевірки граматики, структури та стилю своїх письмових робіт, створення мультимедійних матеріалів (анімації, відео чи інтерактивних презентацій), опрацювання та перекладу матеріалів іноземними мовами, пошуку релевантних наукових джерел за заданими критеріями, розробки ігрових сценаріїв, що сприяє розумінню різних ситуацій та розвитку стратегічного мислення, тощо. Водночас виконані здобувачами освіти завдання мають бути результатом власної оригінальної роботи. Неприпустимим є видання тексту, згенерованого ШІ або перефразованого ШІ змісту інших джерел, за власну роботу. Здобувач освіти зобов'язаний критично перевіряти, редагувати та верифікувати будь-який контент від ШІ перед його використанням в навчальній роботі. Механічне відтворення генерованого тексту без аналізу є неприпустимим. Приховування факту використання ШІ є порушенням норм академічної доброчесності. У разі використання ШІ при виконанні усних чи письмових завдань здобувач освіти зобов'язаний повідомити про це викладача. При підготовці письмового твору автор зобов'язаний зазначити факт використання ШІ в тексті роботи (наприклад, у «Вступі», у розділі «Методологія», наприкінці практичної/самостійної роботи тощо), застосувавши таке формулювання: *«При підготовці цієї роботи автор використовував інструмент штучного інтелекту [назва, версія] (дата звернення: [дата]) для [мета: граматичне редагування тексту / систематизація джерел / інше]. Основний зміст роботи, включаючи аналіз, інтерпретацію даних і висновки, є результатом самостійної інтелектуальної праці автора. Автор перевірив та верифікував усі матеріали, отримані за допомогою ШІ».* Під час виконання тестових завдань використання ШІ не дозволяється.
Рекомендовані джерела інформації	1. Бєлова, Є. Д. (2020). Звукообрази ударних інструментів: сучасність та ретроспекції. Аспекти історичного музикознавства. XIX – XX. ХНУМ імені І. П. Котляревського.

	120–139. 2. Канаєв, С. В. (2018). Робота диригента з оркестром: методологія та практика ансамблевого строю. Львів: Сполом. 3. Михайлов, О. В. (2022). Основи аранжування та виконавської практики в естрадних та джазових оркестрах. КНУКіМ. Київ. 4. Пастушок, Т. В. (2021). Формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу у процесі творчої діяльності. International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 2(30). 25–29. 5. Постой, Г. Г. (2020). Естрадно-джазовий оркестр. Теорія та практика. Ліра. Київ. 6. Романюк, І. М. (2020). Оркестровий клас та практика: Навчально-методичний посібник для студентів мистецьких спеціальностей. Івано-Франківськ. 7. Черкашин, С. О. (2021). Специфіка ансамблевої взаємодії в інструментальних колективах різних типів. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського. 8. Шумський, М. О. (2022). Розвиток виконавської культури оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. № 3. 220–225. 9. Adenot, P. (2015). The orchestra conductor. Online since 22 November 2015, connection on 30 July 2019. DOI : 10.4000/transposition.1296

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «ОРКЕСТРОВА ПРАКТИКА» фахової профілізації «Музичне мистецтво естради», затвердженої кафедрою ОРКЕСТРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ Харківської державної академії культури 29 серпня 2026 року, протокол № 1.

Додаток 1.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
«ОРКЕСТРОВА ПРАКТИКА»
(«Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)»)

1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», спеціальністю В5 «Музичне мистецтво», здійснюється відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури», Положення «Про проведення заліково-екзаменаційної сесії у Харківській державній академії культури», навчальних планів і робочої програми навчальної дисципліни.

Освітній компонент «Оркестрова практика» фахової профілізації «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)» вивчається протягом трьох семестрів. Форма семестрового контролю в 1-му, 2-му та 3-му семестрах — **залік**.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою окремо в кожному семестрі. Підсумкова семестрова оцінка формується за сукупністю результатів практичної, репетиційної та самостійної роботи здобувача, виконання індивідуальних і колективних завдань та опанування естрадного й джазового оркестрового репертуару. Максимальна кількість балів за семестр становить 100, мінімальна для отримання заліку — 60 балів.

Критерії оцінювання застосовуються з урахуванням специфіки естрадного та джазового оркестрового виконавства, інструментальної спеціалізації здобувача, рівня його професійної підготовки, складності оркестрових партій, жанрово-стильових особливостей репертуару та художньо-виконавських завдань відповідного семестру.

2. Система оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здійснюється протягом кожного семестру за результатами виконання практичних і самостійних завдань, участі в репетиційній роботі, контрольних прослуховувань оркестрових партій та демонстрації сформованих професійних виконавських умінь у складі естрадного або джазового оркестрового колективу.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	**Максимальна кількість балів**
1. Самостійна підготовка та виконання оркестрових партій: точність нотного тексту, ритмічного рисунка, синкоп, акцентуації, артикуляції, динаміки, технічна підготовленість, культура звуковидобування, володіння характерними виконавськими прийомами відповідно до інструментальної спеціалізації	30
2. Репетиційна робота: якість виконання практичних завдань, реагування на диригентські вказівки, здатність коригувати власне виконання, своєчасність вступів, самостійність підготовки, виконавська дисципліна	25
3. Ансамблева та оркестрова взаємодія: метроритмічна узгодженість, відчуття свінгової пульсації та груву відповідно до стилю твору, узгодженість артикуляції й фразування, темброво-динамічний баланс, взаємодія з ритм-секцією, оркестровими групами та солістами	25

4. Художньо-інтерпретаційна майстерність і готовність до концертного виконання: розуміння жанрово-стильових особливостей естрадної та джазової музики, художньої драматургії твору, виразність і стабільність виконання, творча ініціативність, реалізація спільної художньої концепції	20
Разом за семестр	**100**

Оцінювання кожного виду навчальної діяльності здійснюється з урахуванням складності оркестрового репертуару, інструментальної спеціалізації, індивідуальних виконавських завдань і рівня професійної підготовки здобувача.

Особлива увага приділяється володінню характерними для естрадного та джазового виконавства засобами музичної виразності: метроритмічною організацією, синкопованою ритмікою, акцентуванням, джазовою артикуляцією та фразуванням, свінговою пульсацією, грувом, темброво-динамічним балансом і професійною взаємодією з ритм-секцією.

Здатність до імпровізаційного мислення та застосування елементів імпровізації оцінюється відповідно до характеру виконуваного репертуару й передбачених програмою виконавських завдань.

У кожному семестрі застосовується однакова система розподілу балів.

3. Шкала оцінювання результатів навчання

Сума балів	**Оцінка ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

4. Підсумковий контроль та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку та передбачає оцінювання результатів опанування естрадного й джазового оркестрового репертуару, рівня професійної підготовленості здобувача до виконання музичних творів у складі оркестрового колективу, його художньо-технічної виконавської майстерності, жанрово-стильової компетентності та здатності до професійної ансамблевої взаємодії.

Залік виставляється за результатами накопичувального оцінювання протягом відповідного семестру без обов’язкового виділення окремих балів за підсумковий контроль.

Критерії оцінювання:

90–100 балів (A) — відмінно

Програмні вимоги виконано в повному обсязі. Здобувач демонструє високий рівень художньо-технічної виконавської майстерності, точності відтворення нотного тексту, метроритмічної стабільності, культури звуковидобування та бездоганне або близьке до бездоганного володіння оркестровими партіями. Глибоко розуміє жанрово-стильові особливості естрадної та джазової музики, впевнено володіє характерними засобами музичної виразності, демонструє точність синкопованої ритміки, свінгової пульсації, груву, артикуляції та фразування відповідно до стилістики твору. Забезпечує високий рівень ансамблевої злагодженості, темброво-динамічного балансу, професійної взаємодії з ритм-секцією та солістами, оперативно реагує на диригентські вказівки, виявляє виконавську самостійність, творчу ініціативність, відповідальність і готовність до професійної концертної діяльності.

82–89 балів (B) — добре

Програмні вимоги виконано в повному обсязі. Здобувач демонструє високий рівень художньо-технічної підготовки, впевнене володіння оркестровими партіями, належну метроритмічну точність, культуру звуковидобування, жанрово-стильову відповідність і художню виразність. Володіє характерними для естрадного та джазового виконавства прийомами артикуляції, фразування й акцентування, забезпечує ансамблеву узгодженість, ритмічну єдність із ритм-секцією та належний темброво-динамічний баланс. Можливі окремі незначні технічні, ритмічні, артикуляційні або стильові неточності, які не порушують загальної художньої цілісності оркестрового виконання.

74–81 бал (C) — добре

Програмні вимоги загалом виконано. Здобувач володіє необхідними професійними виконавськими навичками, розуміє художній зміст і жанрово-стильові особливості виконуваних творів, здатний до ансамблевої взаємодії та виконання диригентських вказівок. Водночас спостерігаються окремі технічні, метроритмічні або артикуляційні недоліки, недостатня стабільність свінгової пульсації чи груву у відповідному репертуарі, певна нерівномірність темброво-динамічного балансу або недостатня виразність джазового фразування. Виконання потребує періодичного коригування окремих художньо-виконавських завдань, проте загальна художня концепція реалізується переважно переконливо.

64–73 бали (D) — задовільно

Основні програмні завдання виконано на достатньому для зарахування рівні. Здобувач демонструє окремі недоліки у володінні оркестровими партіями, технічній підготовленості, метроритмічній організованості, артикуляції, культурі звуковидобування та ансамблевій взаємодії. Спостерігаються труднощі у відтворенні характерних жанрово-стильових особливостей естрадної та джазової музики, недостатня точність синкопованої ритміки, нестабільність груву або узгодженості з ритм-секцією відповідно до виконуваного репертуару. Художня інтерпретація не завжди переконлива. Виконання потребує систематичного коригування з боку викладача або диригента, проте основні результати навчання загалом досягнуто.

60–63 бали (E) — задовільно

Програмні вимоги виконано на мінімально достатньому рівні. Здобувач демонструє нестійке володіння оркестровими партіями, помітні технічні, метроритмічні й артикуляційні недоліки, недостатню культуру звуковидобування та обмежену художню виразність. Відтворення жанрово-стильових особливостей естрадної та джазової музики має переважно формальний характер; спостерігаються труднощі в дотриманні відповідної ритмічної пульсації, акцентування, фразування та ансамблевої узгодженості. Взаємодія з ритм-секцією й іншими учасниками оркестру потребує постійного коригування. Водночас основні результати навчання досягнуто на мінімальному рівні.

35–59 балів (FX) — незадовільно, з можливістю повторного складання

Програмні вимоги виконано не в повному обсязі. Здобувач демонструє суттєві недоліки художньо-технічної підготовки, недостатнє володіння оркестровими партіями, значні метроритмічні, артикуляційні та інші виконавські помилки. Спостерігаються порушення ансамблевої злагодженості, темброво-динамічного балансу, недостатнє володіння жанрово-стильовими особливостями естрадного та джазового виконавства, труднощі взаємодії з ритм-секцією та солістами. Здобувач не забезпечує необхідної якості виконання колективних художньо-виконавських завдань і потребує додаткового опрацювання програмного матеріалу.

0–34 бали (F) — незадовільно, з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента

Здобувач не опанував основного програмного матеріалу, не виконав більшості практичних завдань, не сформував необхідних художньо-технічних і ансамблевих навичок. Демонструє незадовільне володіння оркестровими партіями, суттєві порушення

метроритмічної організації, недостатнє володіння виконавськими прийомами свого інструмента та жанрово-стильовими особливостями естрадної і джазової музики. Не здатний забезпечити узгоджене виконання у складі оркестрового колективу та не демонструє мінімального рівня готовності до професійної оркестрової діяльності.

5. Підсумкові положення

Максимальна кількість балів за кожний семестр — **100 балів**.

Форма семестрового контролю в 1-му, 2-му та 3-му семестрах — **залік**.

Мінімальна кількість балів для отримання заліку — **60 балів**.